

Ikääntyneiden palvelut hyvinvointialueella

Corinne Soini

10.5.2023

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Tiukentuvat reunaehdot haastavat toimintaa – varmistettava laadukkaat palvelut myös jatkossa

Esimerkki: mitkä tekijät vaikuttavat palveluiden järjestämiseen?

Alueen asukkaiden
palvelutarve
kasvaa erityisesti
ikäntymisen
myötä

Työmarkkinoilla
vähemmän
työntekijöitä
kuin uusia

Rahoitusraamit
tiukentuvat

Kansalliset
vaatimukset
tiukentuvat

Asukkaiden
palvelutarve ja
sen kehitys

Henkilöstön
saatavuus ja
jaksaminen

Rahoituksen
saatavuus

Lait ja asetukset /
Kansalliset
suositukset

TAVOITE: tarvetta parhaiten vastaavat ikääntyneiden palvelut ja niiden verkosto

Järjestämissuunnitelma ohjaa kaikkea tekemistä

**Ikääntyneiden
määrä**

Palvelutarve

Henkilöstö

Rahoitus

**Lait ja
asetukset**

Toimintaympäristön haasteista huolimatta on tärkeä mahdollistaa arvokas ikääntyminen ja laadukkaat palvelut Päijät-Hämeessä

Ikääntyneiden palveluiden järjestämissuunnitelma

YDINTAVOITE: Arvokas ikääntyminen omaehtoisesti, kestävästi ja laadukkaasti

Suunnitelma ohjaa päätavoitetta – toteuttaa samalla strategiaa (1/2)

Päijät-Hämeen hyvinvointialue- ja palvelustrategia

1

Asiointi on sujuvaa ja asiakkaita ohjataan sekä tuetaan erinomaisesti

2

Integroidut kustannustehokkaat palvelut ovat hyvin saatavissa ja saavutettavissa

3

Yhteistyötä ja asiakaskokemusta arvostetaan ja arvioidaan

Ikääntyneiden palveluiden järjestämissuunnitelma

Vetovoimainen työpaikka, ammattitaitoinen ja riittävä henkilöstö

Ennaltaehkäisevien toimien ja omaehtoisten ratkaisujen vahvistaminen

Laaja-alainen asiakasohjaus ja kotona asumisen tuen vahvistaminen

Uudet asumisen ratkaisut tiiviissä kuntayhteistyössä ja tuotantorakenteen uudistaminen

Saumaton ja vahva ikääntyneiden palvelut ja kuntoutustoimialan yhteistyö muiden toimialojen sekä sidosryhmien kanssa

Toimintaympäristön muutokset ja haasteet vaikuttavat kaikkeen tekemiseen.

YDINTAVOITE: Arvokas ikääntyminen omaehtoisesti, kestävästi ja laadukkaasti

Suunnitelma ohjaa päätavoitetta – toteuttaa samalla strategiaa (2/2)

Päijät-Hämeen hyvinvointialue- ja palvelustrategia

1 Asiointi

- Asiakkaiden omaehtoiisiin ratkaisuihin, kevyisiin ja ennaltaehkäiseviin palveluihin ohjautumista on vahvistettu
- Monipalveluasiakkaiden palvelukokonaisuudet on järjestetty vaikuttavasti ja kustannustehokkaasti

2 Integroidut kustannus- tehokkaat palvelut

- Ennaltaehkäiseviä, varhaisen toiminnan ja kotona asumista edistäviä palveluja on vahvistettu
- Palvelualojen rakennetta on tarkasteltu laaja-alaisesti ja rakennemuutostyön tarpeet tunnistettu

3 Yhteistyö ja asiakaskokemus

- Yhdyspintatoiminnassa ja HYTE-kärjissä on onnistuttu
- Yhteistyö alueen yhteisöjen, järjestöjen ja yritysten kanssa toimii erinomaisesti ja luottamus alueen toimijoiden kesken on vahvaa

Toimintaympäristön muutokset ja haasteet vaikuttavat kaikkeen tekemiseen.

Ikääntyneiden palveluiden järjestämissuunnitelma

YDINTAVOITE: Arvokas ikääntyminen omaehtoisesti, kestävästi ja laadukkaasti

Ydintavoite: arvokas ikääntyminen omaehtoisesti, kestävästi ja laadukkaasti – sisältää viisi kehityskärkeä

YDINTAVOITE: Arvokas ikääntyminen omaehtoisesti, kestävästi ja laadukkaasti					
Kehityskärjet	1. Vetovoimainen työpaikka, ammattitaitoinen ja riittävä henkilöstö	2. Ennaltaehkäisevien toimien ja omaehtoisten ratkaisujen vahvistaminen	3. Laaja-alainen asiakasohjaus ja kotona-asumisen tuen vahvistaminen	4. Uudet asumisen ratkaisut tiiviissä kuntayhteistyössä ja tuotantorakenteen uudistaminen	5. Saumaton ja vahva IKU ² :n yhteistyö muiden toimialojen sekä sidosryhmien kanssa
	1.1 Monikanavainen rekrytointi vetovoimaisena toimialana	2.1 Suunnitelmallinen IKU ¹ :n HYTE ³ -työ kumppaneiden kanssa	3.1 Laaja-alainen, tunnettu ja vahvan yhteistyön asiakasohjaus	4.1 Yhteisöllisen asumisen vahvistaminen tiiviissä kuntayhteistyössä	5.1 Riittävät ja tarvelähtöiset vuodeosastopaikat
	1.2 Tarkoituksenmukaisesti kohdennettu henkilöstö ja ammattitaito	2.2 Omaehtoiset ratkaisut vahvalla omaisten osallisuudella	3.2 Systemaattisesti hyödynnetyt kotona-asumisen teknologiat	4.2 Kestävä asumisen palvelurakenne	5.2 Saumaton toimialojen ja sidosryhmien välinen yhteistyö ikääntyneiden palveluissa
Alatavoitteet	1.3 Ammattitaitoiset ja kehittyvät osaajat vetovoimaisessa työyhteisössä	2.3 Ennaltaehkäisevien toimintamallien ja varhaisen tuen vahvistaminen	3.3 Palvelutarpeeseen vastaava kotihoidon tarjonta	4.3 Kestävä ympärivuorokautisen palveluasumisen tuotantorakenne	

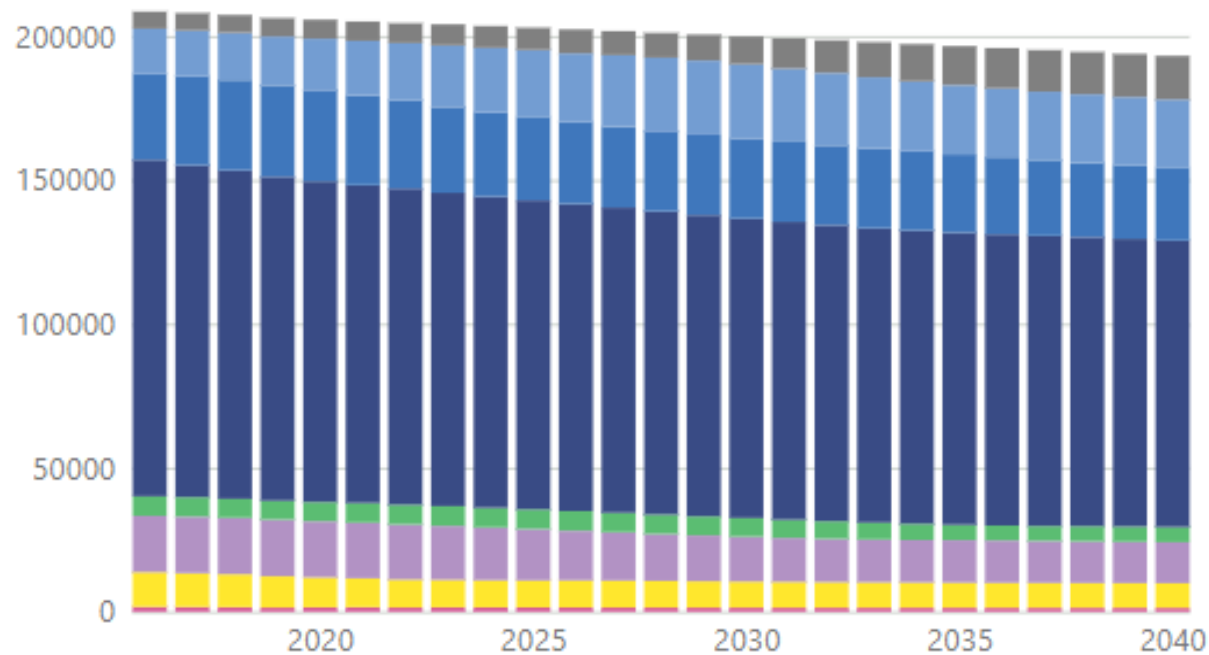

^{1,2} Ikääntyneiden palveluiden ja kuntoutuksen toimiala. ³ Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

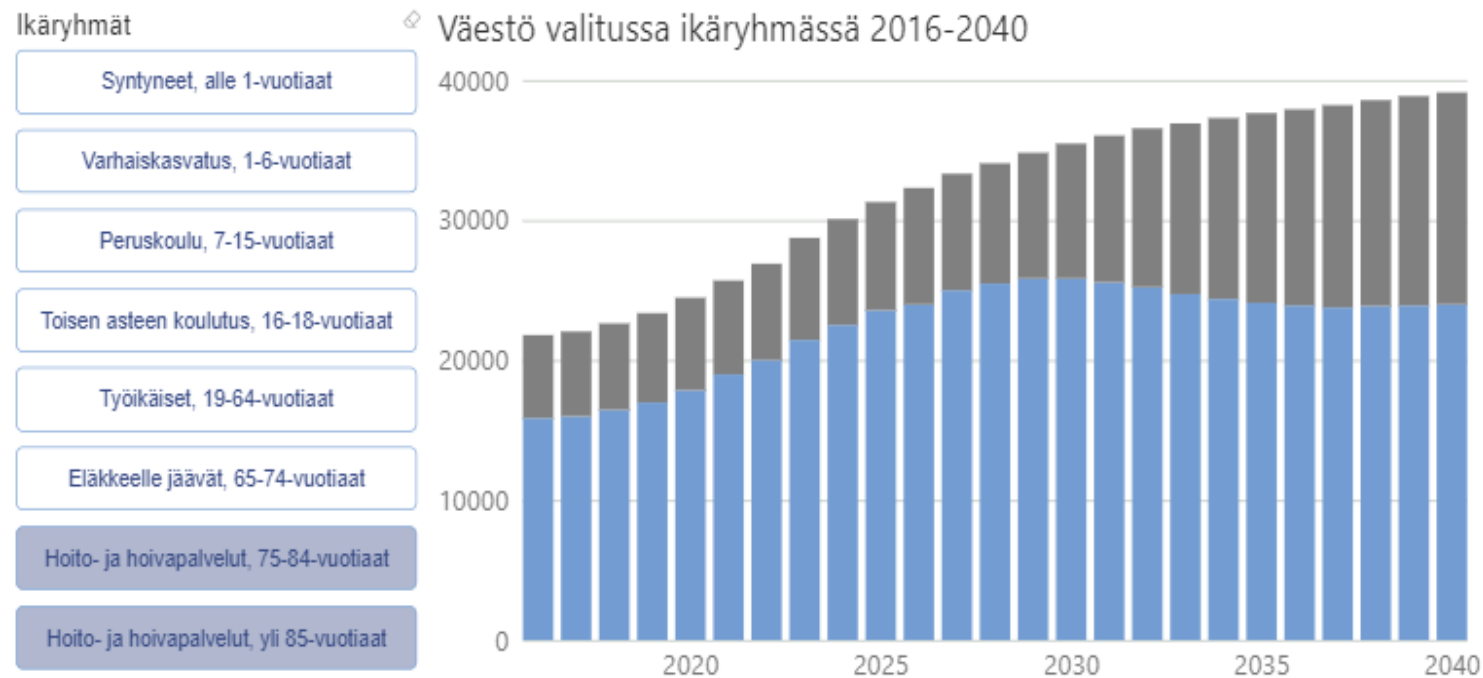
Päijät-Hämeen ikärakenteen ennuste

Väestö 2016-2020, väestöennuste 2021-2040 (Tilastokeskus)

- Syntyneet, alle 1-vuotiaat
- Varhaiskasvatus, 1-6-vuotiaat
- Peruskoulu, 7-15-vuotiaat
- Toisen asteen koulutus, 16-18-vuot...
- Työikäiset, 19-64-vuotiaat
- Eläkkeelle jäävät, 65-74-vuotiaat
- Hoito- ja hoivapalvelut, 75-84-vuot...
- Hoito- ja hoivapalvelut, 85+-vuotiaat

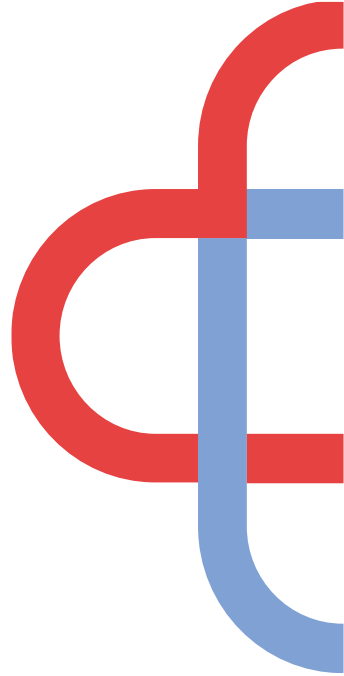

Päijät-Hämeen yli 75 vuotiaat, ennuste

Päijät-Hämeen hyvinvointialue

- Rahoitus sotepalveluihin tulee jatkossa valtiolta
- Aluemuutoksia: Phhykyn kunnat+ Heinola ja Sysmä.
Pukkila ja Myrskylä siirtyvät itä-Uudellemaalle
- Hyvinvointialueella aloittaa oma vanhusneuvosto
- Yhteistyö kuntien kanssa tärkeää
 - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
 - Asuminen
 - Järjestöyhteistyö
 - Palveluliikenne

Ikääntyneiden palvelut: muutokset

Muutokset johtuvat sosiaalihuoltolain ja vanhuspäätöslain muutoksista

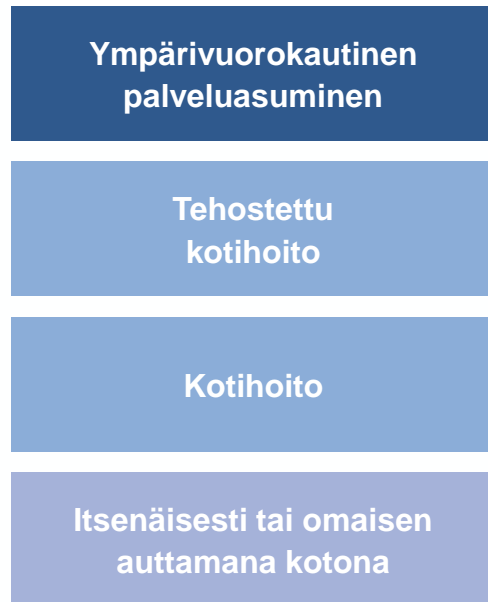
- Kotihoito nimitys kattaa kotiin annettavan sairaanhoidon ja kotipalvelun (kotipalvelu tarkoittaa jatkossa lasten kotipalvelua)
- Yhteisöllinen asuminen (aiemmin palveluasuminen)
- Ympäri vuorokautinen palveluasuminen (aiemmin tehostettu palveluasuminen)
- Laitoshoidon (vanhainkodit) päättyy (siirtymäaika vuoteen 2027)
- Palvelujen laadun varmistaminen: henkilöstö, johtaminen, omavalvonta, laadun seuranta

Yhteisöllinen asuminen mukautuu ikääntyneiden asumistarpeisiin

Yhteisöllinen asuminen on uusi, joustava vaihtoehto ikääntyneiden asumisen palveluvalikoimaan

Ikäihmisen palveluketju suhteessa palvelutarpeeseen

Asuminen yhdessä, omissa asunnoissa

On mahdollisuus viettää aikaa toisten asukkaiden kanssa yhteisissä tiloissa, mikä luo turvallisuuden tunnetta. Toisaalta jokaisella asukkaalla on oma koti kaikkine mukavuuksineen, jossa voi olla omassa rauhassa.

Yhteisöllisyyttä luova kiinteistö ja toiminta

Kiinteistön suunnittelussa otetaan ikääntyneiden tarpeet huomioon (mm. esteettömyys), kiinteistössä on yhteisiä tiloja ja siellä järjestetään vapaaehtois- ja harrastetoimintaa.

Kotihoidon palvelut tarpeen mukaan

Palvelussa ei ole kiinteää hoitajamitoitusta, vaan kukin asiakas saa kotihoidon palveluita toimintakykynsä mukaisesti palvelutarpeen arvion perusteella – palveluun on määritetty myöntämisperusteet.

Keskeinen sijainti ja lisäpalveluiden saatavuus

Kiinteistö sijaitsee keskeisellä paikalla, jotta alueen palvelut ovat asukkaille helposti saavutettavissa. Lisäksi tuottajien on mahdollista tarjota asukkaille omarahoitteisia palveluita.

Yhteisöllisen asumisen talo

Esteetön talo keskeisellä paikalla
lähellä palveluja
– asuminen ja palvelut erikseen

Asumisesta
tehdään
hallintopäätös

Paikalla ei ole
vakituista
hoitohenkilö-
kuntaa

Palvelut
tuotetaan
kotihoitona ja
tukipalveluina

Kotihoidosta ja
tukipalveluista
oma
hallintopäätös

Hyvinvointialue
vastaa
yhteisöllisen
toiminnan
toteutumisesta

Yhteisökoordi-
naattori

Aukkaiden
toimijuus

Esteetön vuokra-
asunto, jossa oma
keittiö ja kylpyhuone

Yhteisessä
käytössä sauna,
pyykitupa

Yhteisöllistä tilaa –
helpot kohtaamisen
paikat

Tilaa toiminnalle
esim. yhteinen
oleskelutila,
kuntosali

Palvelutuottajien
tiloja esim. ravintola

Digitaaliset ratkaisut
tukevat asumista

Nykyinen palveluasuminen vrt. yhteisöllinen asuminen

PALVELUASUMINEN 31.12.22 asti

Asuminen ja palvelut samassa

Asuminen ja palvelut on myönnetty samalla myöntämisperusteella

Monessa paikassa vain huone ja wc, ei omaa keittiötä

Monesti yhteiset tilat ryhmäkotimaisia

Henkilökunta paikalla klo 7-22

Asukaskunta toimintakyvyltään suurimmaksi osaksi lähellä ympärivuorokautisen hoivan tarvetta

Ei mahdollisuutta yöhoitoon

Omaishoito ei mahdollista

Vaihtelevassa määrin sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa

YHTEISÖLLINEN ASUMINEN 1.1.23 alkaen

Asuminen ja palvelut erikseen

Asumisesta oma myöntämisperuste, mahdollinen kotihoito ja tukipalvelut myönnetään erikseen

Asunnot, joissa oma wc ja keittiö (ainakin yksiöitä ja kaksioita)

Yhteisölliset tilat – luonnollisia kohtaamisen paikkoja

Kotihoidon henkilökuntaa paikalla asukkaiden tarpeiden mukaisesti, yhteisökoordinaattori paikalla tietyn ajan

Asukaskunta toimintakyvyltään heterogeenisempi – monen kuntoisia asukkaita, jolloin yhteisöllisyys toteutuu

On mahdollisuus yöhoitoon kotihoidon palveluina

On mahdollisuus omaishoitoon

Yhteisölliseen asumiseen sisältyy sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa, jota hyvinvointialue valvoo

Asukkaan asema: toiminnan kohteesta kohti asukkaan omaa toimijuutta

Kysymyksiä

?

?

?

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Kiitos